కైవల్యం!

బస్సు కిటకిటలాడుతోంది కొత్త సినిమా మొదటి ఆటలాగా. కండక్టరు జనాన్ని తోస్తోనే వున్నాడు చాకలి బుట్టలోకి మాసినబట్టలు కూరినట్టు. దిగేవాళ్లు లేకపోయినా ఎక్కేవాళ్ళని సర్దుతోనే వున్నాడు.

కొండమీద దేవుడి కల్యాణం. బస్సుల రాకపోకలకి అంతూపంతూ లేదు. భక్తుల ఇక్కట్లకి – తిరిగి వస్తోన్న గుళ్ళకి కూడా లెక్కాజమా లేదు.

'ఓయ్! ఓయ్!' అంటూ ఒగురుస్తూ పరిగెత్తుకొచ్చాడు షావుకారు. కదలబోయిన బస్సు కదలలేదు.

షావుకారు పుట్‌బోర్డుమీద కాలుపెట్టడం—'రైట్' అంటూ కండక్టర్ అంపడం—బస్సు ఒక్క వూపుతో కదలడం – షావుకారు తృళ్ళిపడి నిలదొక్కుకోడం—అన్నీ ఏకకాలంలో జరిగి పోయాయి.

'ఏ. బోయ్! మడిసి పూర్తిగా ఎక్కక్కర్లేదూ?' అంటూ షావుకారు కొంచెం కోపం చేశాడు కండక్టర్ మీద.

'ఇహిహి...! లేట్‌లో పోతంది సాక్ బండి! ఎల్లండి ... ఎల్లండి. ఆ కుర్రోడి పక్కన కూచోండి.' అంటూ ఓ మందహాసం విసిరి షావుకార్ని చల్లబరిచాడు కండక్టరు— షావుకారు కొట్లో కండక్టర్‌కి వంద రూపాయల పైనే అప్పు ఎకౌంటు వుంది.

షావుకారు రెండో మెట్టుకూడా ఎక్కి వస్తోంటే అప్పలకొండకి దడపుట్టింది. పాపం అప్పలకొండ నిజంగా నాగేశ్వర్రావులాగే వుంటాడు. అయినా వాళ్ళ మామ్మ మనవడి మంచిచెడ్డల మీద పెత్తనం తీసుకుని – సింహాద్రి అప్పన్నమీద తనకున్న భయభక్తులన్నీ కూడగట్టి – ఆ ముద్దుపేరు పెట్టింది.

పెరిగి పెద్దవాడై కాలేజీలో చదువుతోన్న అప్పలకొండకి తన పేరులో బొత్తిగా ముద్దు కన్పించ లేదు. ఓరోజు అమ్మాయిలు ఫక్కుమని నవ్వుకోడం విని యింటికి వెళ్ళి వెళ్ళగానే వాళ్ళ మామ్మమీద విరుచుకుపడ్డాడు.

'అసలు నీకేంహక్కుంది' అన్నాడు వెళ్ళి వెళ్ళగానే.

'ఏవింట్రా? ఏవిటి? అసలు గొడవేంటీ?'

'అదే నేనడుగుతున్నాను. నీకెందుకీ వెధవ గొడవంటాను?'

'ఛా! భడవా! నోర్ముయ్! అసలు సంగతి చెప్పవేం?'

'నేనేం చెప్పను– నాపేరు మార్చేసుకుంటాను — ప్రదీప్ అని పెట్టేసుకుంటాను. కిషోర్ అని పెట్టేసుకుంటాను – లేకపోతే అక్కినేని నాగేశ్వర్రావని పెట్టేసుకుంటాను అం! అంతే!'

'అయ్యో! అయ్యో! అపచారంరా అప్పన్నా! ఇంకెప్పుడు అనమాకు'

'అంటాను, అంటాను — నువ్వు

ముప్పాళ
రంగనాయకమ్మ

కూడా నన్ను సురేష్ అని పిలు. తెలిసిందా? లేకపోతే నేను పలకను"

"ఒరేయ్! అప్పన్నా!"

"ఎందుకూ?"

"లెంపలేసుకో! సింహాద్రి దేవుడికి కోపం జాస్తీ! వెర్రి వెర్రి వేషాలేస్తే పరీక్ష పోగొట్టేగల్డు."

హడలిపోయాడు అప్పలకొండ. దీనంగా చూశాడు మామ్మకేసి.

టపటపా లెంపలు వాయించుకున్నాడు.

"పోనీ మామ్మా! ఆ పేరే వుంచుకుంటా లేవే!"

"నాకు చెప్పటంకాదు. దేవుడికి చెప్పిరా!" అంది మామ్మ

బయల్దేరాడు అప్పలకొండ — "పోనీలే, పేరులో ఏముంది? అంది పెరల్‌బక్కే కాబోలు. బాగా చెప్పింది. పేరులో ఏముంది? అందంలో వుందిగానీ. 'జేబులో అద్దంతీసి ఓసారి చాటుగా అందం చూసుకుని ధైర్యంగా బస్సెక్కాడు. అప్పటికి కొంచెం చోటు దొరికింది.

'కొంచెం జరగవయ్యా కుర్రోడా' అన్నాడు షావుకారు అంటూనే సగం ఒళ్ళోకి కూర్చున్నాడు,

అప్పడంలా అణిగి కెవ్వుమని అరవబోయిన అప్పలకొండ చిరునవ్వే నవ్వుతూ— 'ఫర్వాలేదులెండి. ఫర్వాలేదు లెండి' అనేసి ఓ బెత్తెడు చోటు ఇచ్చేసి స్టైన్‌గా కాలుమీద కాలు వేసుకుని సీటు చివర అని పడీ పడకుండా కూర్చున్నాడు.

నిజానికి గొప్ప త్యాగధనం సంపాదించటానికి బస్సు ప్రయాణం చాలు. చాలనుకున్నాడు అప్పలకొండ.

కండక్టర్ తోసుకొంటూ గెంటుకొంటూ జనాన్ని చీల్చుకొంటూ పద్మవ్యూహంలో జొరబడుతున్న అభిమన్యు కుమారుళ్ళా వచ్చాడు.

షావుకారు పర్స్‌తీసి డబ్బులిచ్చాడు.

అప్పలకొండ దూరంగా సీటులో కూర్చున్న అందమైన ఆడపిల్లకేసి చూస్తున్నాడు— "అవును. చాలా బ్యూటిఫుల్‌గా వుంది. పేరు చారులత అయితే బావుంటుంది. లేకపోతే జానకి అయినా బాగానే వుంటుంది. జానీ అని పిలవచ్చుతను. ఈరోజుల్లో అంతా అలాగే పిల్చుకొంటున్నారు."

బస్సు మళ్ళా ఆగింది. బిలబిల్లాడుతూ వచ్చి పడ్డారు జనం. చారులతకీ అప్పలకొండకీ అడ్డంనిల్చి కలల లోకం చెదరగొట్టేశారు. వెధవజనం! ఇళ్ళలో వుండేవాళ్ళకన్నా ప్రయాణాలు చేసేవాళ్ళే ఎక్కువ బొత్తిగా ఇండియాలో పాపులేషన్ పాపంలా పెరిగిపోతోంది. ఛ. ఈ గవర్నమెంటు ఎందుకూ పనికిరాదు. ఆఖరికి మనుషుల్ని కూడా చంపలేదు: తను దిగేక ఈ బస్సు మీద ఒక్క బాంబువేస్తే సరి. అరెరె! జానకి కూడా దిగాలి...

జనం వస్తూనే వున్నారు. ఎక్కుతూనే వున్నారు.

ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు తోపుళ్ళాటకి షావుకారి ఒళ్ళో కూర్చుని మరీ లేచారు.

అప్పలకొండకి నవ్వొచ్చింది.

షావుకార్ని చూసి అణుచుకున్నాడు.

బస్సు కదిలింది... పోతోంది... పోతోంది...

ఇబ్బందిగా కదిలాడు షావుకారు. చేతులు అటూ ఇటూ వేశాడు.

కెవ్వుమన్నాడు.

అదిరిపడ్డాడు అప్పలకొండ.

"బాబోయ్! నా పర్సు! నా పర్సు! నా పర్సయ్యా! పర్సు!" అంటూ పొలికేకలు పెడుతున్నాడు షావుకారు.

కంగారుతో చిందులుతొక్కాడు. అప్పలకొండ కాళ్ళు విరగదొక్కాడు. అయినా సహించుకుంటూ చిరునవ్వు నవ్వాడు- వెధవది. కోపం తెచ్చుకుంటే బావుండదు. చారులత చూస్తుంది. 'వెదకండి! అదే వుంటుంది. సరిగ్గా చూడండి!' అన్నాడు ధైర్యంచెప్తూ. "ఛ! వూరుకోవయ్యా! నీ బోడిసలహా నువ్వూను. ఇంకా ఎక్కడ వెదకమంటావ్? ఎవడో కొట్టేశాడు. కాస్త వెతికిపెట్టరాదూ?" అంటూ కస్సుమన్నాడు షావుకారు.

అప్పలకొండ లేచి నుంచున్నాడు తప్పు గ్రహించుకుని- "వెతికేస్తాను. చెప్పండి. ఎక్కడ వెదకను?" వీరావేశంతో షావుకారు లాల్చి జేబులో చేతుపెట్టి కెలికిపారేశాడు- అప్పలకొండ చేతులు రెండూ విసిరికొట్టాడు షావుకారు. "అయ్యా! డ్రయివరుబాబూ! కాస్త బస్సు ఆపుదూ! నా పర్స్ కనబట్టంలేదయ్యా! ఏవయ్యో కండక్టరూ! అలా నించుని చోద్యం చూస్తావేంటి? నలుగుర్నీ సోదా చెయ్యవయ్యా! వందరూపాయలపైనే వున్నాయి." ఏడుపుమొహం పెట్టాడు షావుకారు.

జాలేసింది అప్పలకొండకి.

"ఎవరికన్నా పర్సు దొరికితే ఇచ్చెయ్యండోయ్ బాబూ! షావుకారు మంచి బహుమతి ఇస్తార్లెండి." అంటూ అరిచాడు కండక్టరు.

"దొరకటం ఏమిటయ్యా? నేనేం పారేసుకున్నానా? నీకు టిక్కట్టు డబ్బులిచ్చి జేబీలో పెట్టేసుకున్నాను చూశావుకాదూ? ఏ దొంగముండాకొడుకో కాజేసి కూచున్నాడు. మీదినుంచీ కుర్రపిల్లల్లాగా పరిగెత్తారు. నాది నాకివ్వటానికి బహుమతీ ఒకటా? బహుమతీ!" అంటూ గోలపెట్టాడు షావుకారు.

చారులత కర్చీపు అడ్డం పెట్టుకుని నవ్వుతోంది.

అదిచూసి అప్పలకొండ కూడా నవ్వు తెచ్చుకున్నాడు. "నువ్వు కూడా నవ్వు తెచ్చుకో" అన్నట్టు

షావుకారు కేసి చూశాడు. 'ఏంటయ్యా! నీ ఇకిలింపూ నువ్వూనూ! పర్సుపోయి నే నేడుస్తోంటే...' షావుకారు విదిలింపుతో అప్పలకొండ బిక్క మొహం వేశాడు.

షావుకారు మీదనుంచి గుర్రప్పిల్లల్లా లంఘించిన కుర్రవాళ్ళకి పౌరుషం వచ్చింది — 'మాకేం భయమా? మూసుకోవయ్యా! నువ్వే చూస్కో!' అంటూ ఉక్కు గుళ్ళలాంటి సంచులు రెండూ షావుకారు పొట్టమీదికి గిరవాటెట్టారు. మళ్ళా ఓ బుట్ట వచ్చిపడింది. వాటి వెనకే ఓ తట్ట వచ్చిపడింది.

'వెదుక్కో, వెదుక్కో, బస్సంతా వెదికేసుకో.'

ఆశకొద్దీ — సంతోషంకొద్దీ — షావుకారు నడ్డివంచి సంచులూ— తట్టలూ—బుట్టలూ కెలికి కెలికి పారేశాడు.

అప్పలకొండ కూడా చాలా సాయం చేశాడు.

'ప్చ్! లేనట్టుంది షావుకారుగారూ!' నుదురు తడుంకున్నాడు చెమటకోసం.

'ఊహూ! వున్నట్టు లేదు' బిక్క మొహం వేశాడు షావుకారు. 'అయ్యో! అయ్యో! నీళ్ళ ధారేనా! వంద రూపాయలు ... వంద రూపాయలు ... కండక్టరుబాబూ! ఏంటీ అన్యాయం' అంటూ ఘొల్లుమన్నాడు.

షావుగార్ని ఓదార్చటం తన కర్తవ్యం అనుకున్న కండక్టరు తోరణంలా వేల్లాడుతున్న జనాన్ని గెంటుకుని... తోసుకుని ఇవతలి ఒడ్డుకి వచ్చాడు.

'షావుకారుగారూ! మీ రల్లా అధైర్యం పడమాకండి. దిగే వోళ్ళనందర్నీ సూద్దాం. దేవుడికి మొక్కుకోండి. అదే దొరుకుద్ది.'

'అందుకే గాదంటయ్యా కొండకి పోతున్నాను. దొరికితే ఇస్తాను. లేకపోతే లేదు. దేవుడికి మాత్రం నే నెక్కడ తప్పుకు రానూ?' మొండికేశాడు షావుకారు.

'అద్గదీ! ఆ మాటమీదుండండి. దొరికినా పోయినా అది దేవుడి సొమ్మేకదా?'

షావుకారుకి ఏడవాలో నవ్వాలో తోచలేదు.

అప్పలకొండకి మాత్రం కొంచెం భయం వేసింది. 'దేవుడి మొక్కు ఎగ్గొట్టచ్చునా? అమ్మో! దేవుడే వన్నాచేస్తే—కిచు కిచుమని అరవాల్సిందే?' అనుకున్నాడు.

కండక్టరు ఓ అడుగు వెనక్కువేసి అందరూ చూస్తోండగా చటుక్కున

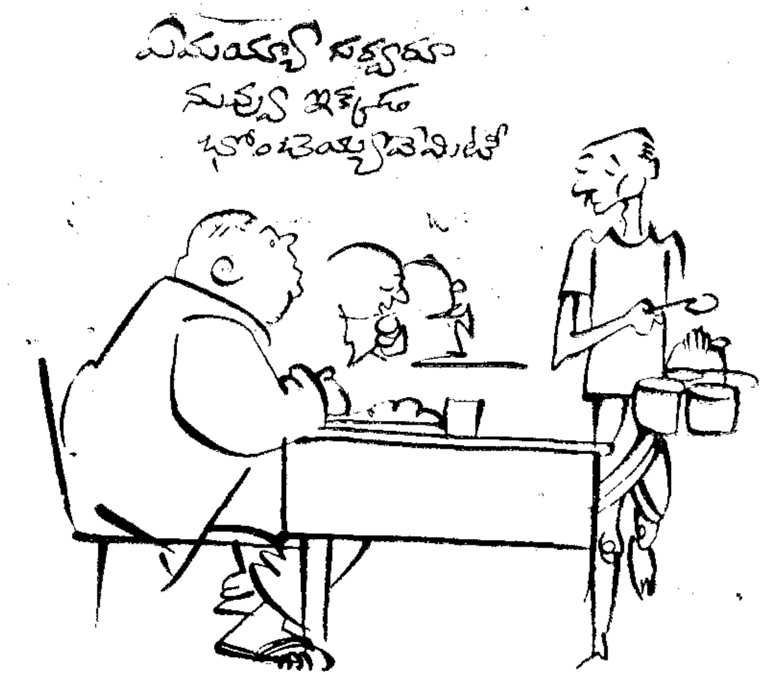

పైకి తొంగిచూస్తోన్న పర్స్ తీశాడు— అప్పలకొండ జేబులోంచి.

తెల్లబోయాడు అప్పలకొండ.

అమాంతం కండక్టర్ని కావిలించుకున్నాడు షావుకారు.

'ఉండండి. వుండండి. ఊపిరాడనివ్వండి' అంటూ పెనుగులాడాడు కండక్టరు.

'అరె! ఎలా దొరికింది?' విస్మయంగా అన్నాడు అప్పలకొండ.

'దొరకదూ? తమరు సరిగ్గా దాచుకోలేదు లెండి—' ఛలోక్తి విసిరా రెవరో.

'అదేమిటండీ? నేను తియ్యందే!'

'చాల్లేవయ్యా! నోరు మూసుకో. ఎముకలో సున్నం లేకుండా తన్నిగల్ను. పక్కన చేరి కూచుని ఇదా నీ ఎత్తు? పైగా నా జేబులే వెతుకుతావా? నాకు సాయం చేసినట్టు నటిస్తావా? నన్ను కంగారు పడద్దని ఓదారుస్తావా? దొంగ భడవా!... భడవానీ...' అంటూ రంకెలు వేశాడు షావుకారు.

బిక్క చచ్చిపోయాడు అప్పలకొండ.

"ఏం ఇచిత్రం. కుర్రోడేమో మెరికలా వున్నాడు. ఎదవ బుద్ధి."

"అలా టిప్పుటప్పుగా నేకపోతే ఎవరు దగ్గిర కూచోనిత్తార్రే."

"అయినా ఇండియాలో పిక్‌పాకెట్స్ ఎక్కువై పోయారండి! గవర్నమెంటులా ఏడుస్తోంది."

"పట్టుమని పద్దెనిమిదేళ్ళుండవు. ఎంత ఒడుపుగా తీశాడయ్యా! మనం కూడా నేర్చుకుంటే బతికిపోతాం."

"అఁ అఁ ఆపెద్దమనిషి గాబట్టి ఊవు ఊరకుండా ఒగ్గేశాడు."

బావురుమని ఏడ్చెయ్యబోయాడు అప్పలకొండ.

కిక్కురుమనకుండా తల దించేసుకున్నాడు.

దేవుడు తోడుగా తను పర్సు తియ్యలేదే! అది తన జేబులోకెలా వచ్చింది? పర్స్ తెరిచి నోట్లు లెక్కపెట్టుకున్నాడు షావుకారు. చెక్కు చెదర లేదు. ఇకిలిస్తూ – అందరికేసీ చూశాడు. గట్టిగా పట్టుకుని మళ్లా జేబులో పెట్టుకుని– అదిమిపట్టుకుని కూచున్నాడు. పర్స్ దొరికిన సంతోషంతో ఆలోచిస్తోంటే షావుకారుకి కొంచెం అనుమానం వచ్చింది. ఇందాక పర్స్ దాచినపుడు తన చెయ్యి యిరుకు జేబులోకి వెళ్ళినట్టు తోచిందస్సలు!

□□□

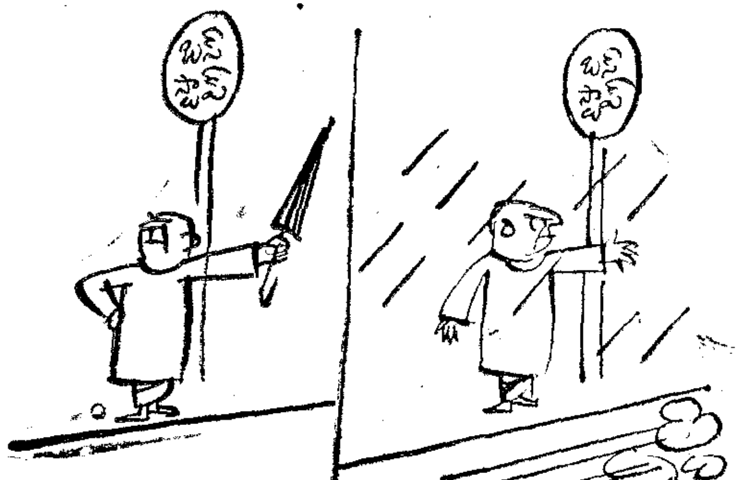

నా కారు డ్రైవింగ్

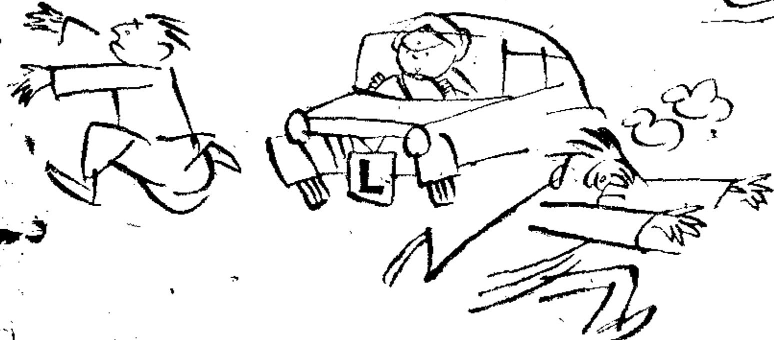

అప్పుడే కాఫీలయ్యాయి. క్రితం రోజు మెయిల్లో వచ్చిన మా తమ్ముడు, మావారు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ముందు వరండాలో కూర్చున్నారు.

ఉదయం ఏడుగంటులవేళ. చల్లటి గాలితో వాతావరణం ప్రశాంతంగా ఉంది. కొత్తగా కొన్న ఫియట్ కారు ఇంటిముందు నిగ నిగ లాడుతోంది. అంతకు ముందున్న పాత స్టాండర్డు స్థానంలో కొత్త ఫియట్ వచ్చి వారం రోజులైంది.

అప్పుడే పని పూర్తిచేసుకొని వచ్చిన నేను కారునుగురించిన బావ, మరదుల సంభాషణను వింటూ వరండా తిన్నెమీద కూర్చున్నాను. నన్నుచూచి మా తమ్ముడంటున్నాడు; "అక్కకు డ్రైవింగ్ నేర్పేయ్ బావా! నీ కిబ్బందిలెకుండా ఎక్కడకు కావాలన్నా తనే వెళుతుంది".

"ఆహా! రద్దీగా ఉన్న రోడ్డుమీద నడవడానికే భయపడే మీ అక్కేనా కారు డ్రైవ్ చేసేది" అన్నారు నా ధైర్యసాహసాల నెరిగిన మావారు.

మావాడు నావైపు తిరిగి "ఏం అక్కా! నీకు తీరిక యెక్కువేకదా! చక్కగా డ్రైవింగ్ నేర్చుకోకూడదూ? బావకు శ్రమ తప్పించిన దానవూ అవుతావు, నీవూ ఎక్కడికెళ్ళాలన్నా ఒకరితో ప్రమేయం లేకుండా వెళ్ళనూవచ్చు" అన్నాడు.

కాని నా ధైర్యంమీద నాకే నమ్మకంలేదు. సహజంగా నే ఏ విషయంలోనైనా ధైర్యం తక్కువ నాకు. అలాంటిదానిక ఈ వన్నలో డ్రైవింగ్